

Sárospataki

Ifjúsági Közlöny

Főszerkesztő :

Ladányi Mihály

Társszerkesztők :

Kiss Géza és ifj. Rácz Lajos

Felelős szerkesztő :

Szigethy Ferenc

Tartalom : Előszó. — Dr. Buza László: A háború és a világbéke. — Gulyás József : Csatatűzben (vers). — Kiss Géza : Akit nem vettek be. — Szigethy Ferenc : Esteledik a falunkba... (vers). — Ifj. Szabó Sándor : A Széchenyi-Szövetség és a háború. — Szigethy Ferenc : Sebesültekkal a vonaton. — irl. : Jegyzetek. — Sz. F. : Szívos Mihály. — Sz. F. : Kérészy István. — Ifj. Szapáry István gróf. — Szigethy Ferenc : Felhívás az ifjúsághoz. — Hírek. — Hirdetések.

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Sárospatak. Kollégium.

Előfizetés
egész évre 4 kor.

Sárospatak legrégebb és legnagyobb férfiszabó divatüzlete (Városháza épületében)

Weinberger Sámuel férfiszabó.

Felhívom a m. t. ifjuság b. figyelmét, hogy a közeledő tavaszi időnyre legolegánsabb és legjutányosabb áru, elsőrendű tavaszi ruhákat készítek.

Kényelmes fizetés!!

Tekintettel az előrehaladott téli időre, nagy raktáromon levő férfi. fiuöltönyök és téli kabátok leszállított árban kaphatók!

Kundráth János

sárospataki cipészmeister (Patika-köz) készíti a legelegánsabb és legtartósabb úri és női cipőket. Legfinomabb kivitel. Olcsó ár. Minden részről a legteljesebb elismerés. Az ifjuság számára különösen nagy árkedvezmény!

HA NINCS STENDIG S.

pontosan járó órája, keresse meg

órás és ékszerész sárospataki üzletét, mely a legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Zseb és ébresztő órák, arany ezüst és szíj láncok, mindennemű ékszerek a legnagyobb választékban kaphatók. — Villanylámpák a legkülönbözőbb kivitelben, 6 óráig égő elem csak 50 fill. Becserél s javít órákat két évi jótállással.

Miért

kap annyi megbizást a kassai Haltenberger-féle ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógýár?

Mert

a cég teljesen megbízható, a munkája gyors és kifogástalan és az árai jutányosak. Képviselet Sárospatakon az ifj. DANCZIGER JÓZSEF cég

Igen tisztelt Uraim!

Szives figyelmöket arra hívom fel, hogy

áru- házamban

mindennemű uridivat cikkeknek árait mélyen leszállítottam, ennél fogva kérem szives bevásárlásaiknak minél előbb való eszközzésére. Magamat szives pártfogásukba ajánlva, vagyok kitünő tisztelettel

Deutsch Hermann

Nagy alkalmi vásár!?

Sárospataki

Iskusági Közlöny

ELŐSZÓ.

Igy szeptemberben, mikor ez a lap minden esztendőben megindul, azt szoktuk, hogy köszöntjük az olvasóinkat mindig. Minden esztendő elején új generáció veszi kezébe a munkát: hát a bemutatkozással kezdi.

Ez a néhány sor is hát legyen a mi köszöntésünk.

Minekünk válságos idők jutottak. Másak, nagyobb szerűek, mint minden más esztendő eddig. A mi lelkünk izgalommal és várakozással van tele, mint ezé az egész Magyarországé. Mi akkor vettük kezünkbe ennek a lapnak munkáját éppen, mikor a világesemények soha nem látott magasra tornyosultak. És mint annyi sok embernek az élete rendjét, a mienket is sarkából fordította ki ez a rettenetes eseményáradat. Mi belejutottunk abba az óriási forgatagba, amely szinte egy új világot akar teremteni.

Bizony a diák-lantpengetés, a múzsafiak romantikája igen megsemmisült most. Az iskolakertben hiába szép az őszt a kollegium boltíves, csöndes folyosóin hiába van meg a régi-szép hangulat, — nem látja senki és senkinek a lelkén keresztül nem érzik át rímbe, nótába. A diákéletünk is félbemaradt most, — ott sincs poézis.

Egynehányan, akik belefogtunk ennek a lapnak a megírásába most, meg a többiek is, akik eljöttek már a Kollégiumhoz, vöröskeresztesek vagyunk, a háború szolgálatában.

Ami írásunk van ebben a megmásult időkben: a háború poeziséből való. A pataki diáknép is hozzászólt egyszerre a háború költészetéhez.

Máskor tervekről, szempontokról beszélünk itt a prologusban mindig. Most csak azt mondjuk, hogy folytatni fogjuk ezt a lapot olyan írásokkal, — ahogy az események hozzák.

Szigethy Ferenc, felelős szerk.

A HÁBORÚ ÉS A VILÁGBÉKE.

A világháború borzalmi között, amikor közvetlen közelről látjuk azt a rettenetes pénz- és vér-áldozatot, amit a háború követel és a szörnyű pusztítást a gazdasági és kulturális élet minden terén, önkénytelenül előtérbe tolul az észjogászok régi problémája, hogy jogosult-e a háború.

A kérdést azonban ma már nem így tesszük fel. Ha nem akarunk a gyakorlati élet szempontjából értéktelen észjogi elveket hangoztatni, nem mondhatjuk sem azt, hogy a háború jogos, sem azt, hogy jogosulatlan. Minden attól a céltól függ, amit a háborúval el akarnak érni és azoktól az okoktól, amelyek a háborút előidéztek. Kétségtelen, hogy az a háború, amelyet az állam indokolatlan terjeszkedési vágya és kapzsisága hoz létre, éppen annyira jogosulatlan, amennyire jogos az a másik, amellyel egy nemzet a maga becsületét védelmezi vagy létfeltételeit akarja biztosítani. Az sem áll, hogy a támadó háború mindig jogosulatlan, a védelmi pedig jogos. Mert hiszen azt, hogy ki idézett fel egy háborút s kit terhel a felelősség annak rettenetes pusztításáért, nem a formális hadüzenet dönti el. Nem mindig az a támadó fél, amely a másiknak háborút üzen. Példárára éppen a most folyó világháború, melyben az első hadüzenetet a mi monarchiánk tette, de amelyért az objectív történetírás bizonyára sohasem fogja Ausztria-Magyarországot tenni felelőssé.

Ma nem azt kérdezzük, hogy jogos-e a háború, hanem azt, hogy szükséges-e, hogy nem lehetne-e a háború pusztításait valami módon örök időkre lehetetlenné tenni? Hogy milyen feltételek mellett lehetne az általános lefegyverzés és a világbéke magasztos ideáit megvalósítani.

Az első komoly lépést a lefegyverzés érdekében — mint ismeretes — éppen II. Miklós, a „békecár“ tette meg a hágai békekonferencia összehívásának ötletével. Az az eszme, amely addig csak a tudósok és emberbarátok írásaiban élt, ezzel az államok felelős képviselőinek tanácskozó asztalára került. De éppen a hágai békekonferenciák története mutatja, hogy ha a békemozgalom elé praktikus célokat és elérhetetlen ideálokat akarunk tűzni, nem lehet szó sem a teljes lefegyverzésről, sem a világbékéről.

Egy szuverén állam sem mondhat le arról a jogról,

hogy akaratát szükség esetén fegyverrel érvényesítse. Csak egy kis és jelentéktelen állam, amelynek nincsenek ambíciói, melynek nincs szüksége arra, hogy kevés lakosa számára új piacokat és új megélhetési forrásokat nyisson, kötelezheti magát arra, hogy sohasem visel háborút. Az államok érdekei gyakran összeütköznek s azt az államot amely nem tudja a maga nyers erejére támaszkodva védeni meg érdekeit, elvághatják a nemzeti fejlődés forrásaitól. Azok a konfliktusok, melyek a nemzetközi életben támadnak az államok közt, nem mindig olyanok, hogy a békebiróságok döntésére alkalmasak volnának. Amelyek alkalmasak: jelentéktelen szerződés magyarázatok vagy vitássá vált határok kijavításai, rendesen nem is vezetnek háborúra. Viszont azokat a konfliktusokat, amelyek a nemzeti becsületet érintik vagy amelyektől az állam vitális érdekei függenek, egy állam sem bocsáthatja bírói döntés elé. Egy állam sem vetheti magát alá olyan ítéletnek, amely nemzeti fejlődését megakasztja vagy épen nemzeti létét veszélyezteti.

A háború épen azért mindig fenmarad, amíg egymástól független és önálló állami életet élő nemzetek lesznek. A békemozgalom csak két közelebbi cél megvalósítására szorítkozhatik. Először, hogy lehetőség szerint redukáltassék a fegyveres összeütközések száma, hogy a háború igazán az utolsó eszköz legyen, melyhez csak elkerülhetetlen szükség esetén nyulnak a felek. Ezt a célt szolgálták a hágai békekonferenciák egyrészt a nemzetközi választott bíróság szervezésével, másrészt azzal, hogy a konferencián résztvevő államok kötelezték magukat, hogy idegen államok közti konfliktusokat igyekezni fognak közvetítésükkel (mediation) békés úton kiegyenlíteni.

A másik cél az, hogy a háború borzalmait lehetőleg enyhíttessenek. Egyrészt a háboruban résztvevő katonákkal szemben, akik ellen nem szabad felesleges fájdalmakat okozó és embertelen hadi eszközöket alkalmazni, másrészt a békés polgárokkal szemben, akiket s velük együtt a nemzet gazdasági s kulturális életét minden lehető módon mentesíteni kell a háború káros hatásaitól. A nemzetközi jogra épen ez utóbbi tekintetben vár még fontos feladat s kétségtelen, hogy a most folyó világháború tapasztalatai értékes gyümölcsöket fognak teremni ebben az irányban is.

Dr. Buza László.

CSATATŰZBEN.

Fiuk! ez oszt' az istentisztelet!
 Papunk lesz itt a vén halál,
 Ki elmulásról prédikál.

S mi most fejünk körül zümmögve száll,
 E méherajnyi sok golyó,
 Ez itt a prédikáció.

Az ágyúpark meg orgonázni fog,
 S ha megzendül az éneke,
 Mi együtt zengjük majd vele:

„Tűzet szüntess! Rohamra! Rajta! Fel!“,
 Csodás zsolozsmák jajjain,
 Az áhíthatnak szárnyain.

A lelki buzgóság meg lesz a vér,
 Amely a szivből földre hull,
 Ha elbukunk majd szótlantul.

S ha véget ér az ének és ima
 És otthonunkba szétmegyünk,
 Halálhörgés lesz ámenünk.

Az furcsa csak, hogy szánk a bús imát
 Ahelyt, hogy végigmondaná,
 Az áment közbe' csapja rá.

Nó ez bolond egy istentisztelet!
 Szerencse, hogy papunk számár
 S nekünk hiába prédikál!

A szó, mit szája mond, mind kárba vész.
 Mert győzedelmet ád az Ur,
 A felhőfürtös ősz Hadúr.

AKIT NEM VETTEK BE!

Kazár Elek elkéseredetten vetette le magát egy székre :
 — Hát nem vettek be! Mindenki bemaradt csak éppen én nem! Én!

Pedig ahogy ott állt a sorozó sátor előtt, olyan volt, mint a templomok előtt sudarodó fiatal jegénye. Hanem az apa, a testvér a rokonság, mind tudott valamit egyengetni azon az úton, amelyen neki ki kellett szabadulni a katonaságtól.

Hiszen ha békeidő volna könnyebben bele törődne, de most, mikor legény kell a gátra, mikor küzdeni, hősi halált halni is lehet a hazáért! Hejj! . . .

Felpattant a székről, odaállt a tükör elé hadd lássa milyen az az „alkalmatlan“ termet. Nem éppen széles a válla, de rokkánás nélkül cipelné a teljes felszerelést. Megtapogatta a karját: nem nagyon vastag, de mintha legkisebb izomszála is ruganyos acél volna. És a dereka! Alól karcsú, mint egy növendék lányé, de feljebb szabályosan szélesedő, mint a szoboré. Hej! hogy feszülne azon az uniformis. Kidomborodott mellére nyomta a tenyerét, a szíve fölé. Visszapattanna arról talán még a golyó is. . . Ha beárnyékolhatná merész homlokát a katonasapka, melynek kékszurkeségéből oly festőien nyílik ki a homlokára tűzött őszi rózsa. . . Hej! hogy kipirulna a tükör homályában halaványnak tetsző arca a ráfrecsenő vértől, vagy a szurony roham lázától. Gerjedten kapta fel a sarokból a vasrudat, amivel tornázni szokott, a melléhez feszítette, mintha szurony volna. Szeméből lidérces fény csapott föl, mintha hallaná a jelszót: Előre! . . . Előre!

Aztán keserü kijózanodással dobta le az ágyra. Fájdalmas sirámot nyikorogtak alatta az acél rugók. De szívesen odaadná azt a habos ágyat egy kaszárnyai pricscsért, vagy egy darab kemény földért, amit csak egy szál pokróc takar ott a tábortüzek között, ahol felgyújtott városok derengése halványítja meg az éjszakát és ágyúdörgés a hajnali ébresztő! . . .

Dühösen tépte le magáról a divatos szabású civilkabátot. Még a pesti szabó varrta. Ez eszébe juttatta a fővárost. Megvető pillantást vetett a könyveire. Élettan, Bonctan, Szigorlat. Hánykódó lelkében egymás után jelentek meg

a barátai, a kamarása, — egytől egyig fegyveresen. Még a régi gimnázista korabeli pajtások is, akivel a sorozás hozta össze, mind csillogó szemmel, mellét verve dicsekszik: 65. gyalog ezred! 11. honvédszászlóalj! — és ő itthon. Csak ő!

Sírásra hajló tehetetlen düh borzongott rajta végig. — Karja megrándult, le akart sújtani az asztalra, hogy roppanjon össze minden, — de eszébe villant, hogy a recsenésre felriadna szivbajos édesanyja, kinek az életfonala elszakíthatlanul forradt össze az övével, és megszakadna ha őt elvinnék! Égi jelenésként ragyogott előtte az a vésztől aggódó, imádott anyai arc . . .

E miatt nem lehet ő katona. Hős!

II.

Ha a kaszárnya törött szalmája lenne a derekalja, már rég aludna, de így?! . . . Szinte égett alatta a kényelmes ágy. Mit fog szólni a leány, akinek a képét az édesanyjái mellett rejtegeti a szívébe vésvé. Aki már a multkor átkozta sorsát: mért nem lehet férfi, hogy fegyverrel védhetné hazáját! Gyávának fogja tartani a leány, az a leány, aki az élet célt jelenti számára!

. . . Az ébredő napot már kint várta a határban. Gyönyörű volt most az amint az aranypárás hegyek ormára tűzte föl tűzkoronáját. Szívta-szívta magába az őszi hajnal friss üdeségét és szötte, szötte a terveket: miként viselje el az itthonmaradás szégyenét.

Egyszercsak megkondult a faluban a harang. Öblösen, hömpölyögve terült szét a hangja a mezőn, fürödve a reggeli csillogásban, ünnepi érzést bujtogatva a szívekben. — Elindult a hang után és bent találta magát a templomban. Gyönyörű imát mondott a tiszteletes az árván maradtakért, a sebesültekért, a harctéren küzdőkért. És imádkozott értük ő is!

Aztán hogy elkerülje a sok kíváncsi kérdést, szemrehányó tekintetet: miért van itthon? — sietett ki az emberek közül, ki, ki a mezőre. De még így is meg kellett hallania a templomból özönlő asszonyok suttogását:

— Hát a tisztelendő ur fia nem maradt be!?

— Pedig szép szál legénnyé sudarodott.

— Az ilyet eleresztik, aki nem gyüri be a nadrágot a csizmaszárba.

— Hej! hogy az urak még ilyenkor is ki tudják huncutkodni a fíjokat!

Futott, futott és mint égető sebet vitt magával minden szót. . . Mire a reggeli levegő csipősségét déli meleggé érlelte a nap, — éretl volt az ő elhatározása is.

Ebédnél bejelentette az édesapjának, hogy átlép a theologiára. Az ezüstös hajú lelkész alig akart hinni a fülének. Hát még mindig valóra válhat régi álma?

S amint látta Elek, hogy az édesanyja arcát is öröm sugárroza be, enyhülten tette hozzá:

— A mostani emberek megszegyenítő pillantását már úgyse tudom elkerülni, de ha majd a kis fiam von felelősségre, hogy miért nem vettem részt a világháboruban, azzal talán meg tudom értetni, hogy lelkész jelölt voltam.

Mert mikor mindenütt puskaporos a levegő, egyedül a theologus az, kinek nem adnak fegyvert a kezébe!

III.

Beiratkozott a theologiára. Hazafelé utaztában betért a lányhoz. És mikor megpillantotta szeretett volna a nyakába borulni. Egy karos székben ült, lábacskaínál szürke gombolyag pamut, kezében veszedelmesen csattogó tük — csuklóvédőt kötött a katonáknak. Gyönyörű divat lett ez nálunk. Összevont szemöldökkel ügyelni a „szem“-ekre, boszorkányos ügyességgel forgatni a tüket, — de sok lány elárulja milyen asszony lesz!

Eleket annyira elbűvölte ez a kedvesénél sohasem látott művelet, hogy hamiskásan bókolni kezdett a lánynak, akivel pedig inkább csak vitatkozni szokott.

Az egy percig mosolyogva türte az enyelgést, aztán szigorúan szólt:

— No! tauglich vagy untauglich?

— Sajnos, untauglich — ohne Gebrechen!

— Tehát itthon maradt! Ha én férfi volnék, ilyen erős legény, engem karhatalommal se lehetne itthon tartani!

— Karhatalommal engem se, de van egy hatalom, melynek a gyöngeségében van az ereje, mely érzékenyebb a mimózánál, gyöngébb a hajnali harmatnál — ez a hatalom itthontart! Ez a hatalom erősebb a hazaszeretetnél!

— Ah! Talán a szerelem?

— Nem! Magától Gitta! magától el tudtam volna válni. Más miatt nem lehetek katona. És hogy elviselhetőbb legyen ez a szégyen, elcseréltem a pályámat is. Mától fogva hittanballgató vagyok.

A leány ajkáról szinte süvöltött a hidegség, a gúny.

— Értem! A tömeg ócsárlása elől a papság szentélyébe menekül. Nem gondolja, hogy ez gyávaság?

— Ha nem vezetne benső meggyőződés gyávaság volna. De tegnap óta látom milyen fenséges hivatás vár a papokra. És hála a szabad papság intézményének, már a theologus is sokat tehet. Egy ima, egy zsoltár, egy bibliai kép felemelő ereje már balzsam sok szivre. És pláne ha beteg ápolásban is részt veszek, méltán megbocsáthat még maga is Gitta, hogy épkézláb létemre itthon vagyok.

Gitta nem ért rá felelni, a szemeket olvasta.

— És talán mégis nyugodtabb lelkiismerettel adhatok számot a jövő nemzedéknek, — mely jogosultan kérddheti inért nem fogtam fegyvert, mikor hívott a haza — ha palást borul a vállamra. Elég mentség az, hogy a testvériség apostola nem öldökölhet és megnyugtatóbb az úrvacsora olyan kézből, melyhez nem tapadt embervér.

A leány anyja lépett be szintén szürke pamuttal; ő hósapkát kötött. Csak a későbbi beszélgetés folyamán tudta meg Gitta, hogy a betegszívű anyjához való ragaszkodás birta rá Eleket, hogy beletörödjék kiszabadításába és sebhegesztő irral cserélje fel a sebfakasztó fegyvert.

Eddig csak rokonszenves volt neki az a fiu, akivel lehetett okos dolgokról beszélgetni, vitatkozni, most már becsülte is. És idővel mikor szép carrière-t csinált, mikor százak meg százak áldották jótetteiért — meg is szerelte.

IV.

És mikor évek múlva, egy meghitt őszi estén arról mesélt Elek a kisfiának, hogy tizennégyben voltak ilyen világoskék, tiszta őszi éjszakák mikor örökösen tülköltek, füttyöltek a katonavonatok, a hajdani szürke pamutos lány hálásan függesztette égre szemeit, hogy egy erős legény nem ment el akkor harcolni, hanem beteg édesanyja kedvéért itthon maradt sebeket kötözgetni, sziveket boldogítani. . .

Kiss Géza.

ESTELEDIK A FALUNKBA . . .

Esteledik a falunkba.
Minden nyugovóra —
Gyertyavilág minden házba,
Kigyul lassan minden házba
Utcahosszat, sorba.

Olyan csöndes-áhitatos,
Olyan szép az este :
Leborulva imádkoznak,
Minden házba imádkoznak
Valakiért messze.

Valakiért, aki tőlük
Olyan bátran ment el —
Aki onnan a határról,
Tábortüzes éjszakából
Csak még jönne egyszer . . .

Szálljon, szálljon az imádság —
Imádkozom értük :
A jó Isten hozza vissza,
Mindegyiket hozza vissza
Mégegyszer közéljük.

Szigethy Ferenc.

A SZÉCHENYI SZÖVETSÉG ÉS A HÁBORÚ.

A világháború, mely mint lényegét tekintve szégyenletesen ósdi, de eszközeit és méreteit nézve rémületesen modern istenítélet Európa sorsát tartja függőben: a magyar Szent Korona országaiból tudvalevőleg közel három millió embert von el megszokott rendes munkásságától. Ez a három milliányi férfi tátongó ürt hagy maga után az emberi társas életben mindenütt. Az itthonmaradottak kötelessége ezt az ürt kitölteni vagy legalább elviselhetővé tenni azáltal, hogy mindenki rendes kötelességein kívül rendkívüli terheket vállaljon, fokozott erővel dolgozzon azon, hogy a társadalmi élet nagy mechanizmusa rendjén forogjon addig is, amig igazságos ügyünk az égben, fegyvereink ereje itt a földön a diadalt és a békét meg fogják szerezni.

Azt a magyar ifjúságot, melynek nem adatott meg lelkesedését a vértől ázó csatamezőkre vinni, sok oldalról szólították már fel az arra illetékesek az iránt, hogy eme közkötelességből a maga részét mi módon vegye ki. Legyen szabad nekem a magyar ifjúságnak egy eddig kevésbbé hangoztatott feladatát és munkakörét előtérbe állítani, — s legyen szabad már most kijelenteni, hogy következő soraimat főképen a sárospataki theologus ifjúság figyelmébe bártorkodom ajánlani.

Az összes nemzetek, amelyek a mai borzasztó bonyodalomban mint harcoló lelek állanak egymással szemben, — a világháboru tartamára s még azután is hosszú időre gazdaságilag teljesen önmagukra vannak utalva, épen ezért, mert minden számbavehető állam ereje le van kötve.* Így a magyar nemzetet kizárólag a magyar földnek kell elartania, ellátnia minden szükségessel. Már pedig annak a három millió munkáskéznek a hiányát a legjobban a magyar föld érzi. Aki faluról jött, az tudja, hogy a magyar föld árván maradt, hogy művelője a kasza nyelét a fegyverrel cserélte fel, és az ekék előtt ágyukba fogták az igavonó állatokat. Az ideí termés betakarítására még talán volt idő, de a jövő évi előkészítésére már nem jutott . . .

Pedig erről gondoskodni legfőbb érdek. A tanítás, tanulás ma utolsó dolog. Az élet apró kényelmei mind fe-

* Világgazdaság, világkereskedelem ma nincsen.

leslegesek. De hogy az annyira jelentőségteljes nemzeti termelés meg ne álljon, hogy legalább a napi kenyér a jövőre is biztosítva legyen, hogy a harcoló nemzetet táplálni tudja az anyai föld: azért minden áldozatot meg kell hozni. S különben ne felejtjük el mi itthonmaradottak, hogy ha arra kerül a sor, hogy valakinek éhezni kell a másik jóllakásaért, — bizonyosan nem azok fognak éhezni a mi kedvünkért, akik érettünk a csatamezőn a véröket ontják.

Mindezek ismeretében a Magyar Gazdaszövetség, mint hivatásos öre a háborút viselő nemzet élelmezésének, a magyar ifjúsághoz fordult azzal a kéréssel, *„hogy akik nem mentek hadba, s képeseknek érzik magukat erre, nyújtsanak segítséget az elárvult hazai föld művelőinek közkincsünk, a termés betakarításában és a jövő évi termés előkészítésében.“*

A Sárospataki Széchenyi Szövetség, melyhez a Magyar Gazdaszövetség felszólítása címezve volt, — e nehéz napon büszke arra, hogy tagjai közül sokan, akik oly önzetlen lelkesedéssel munkálkodtak béke idején egy boldog és erős Magyarországért, most ezt a boldog és erős Magyarországot hasonló lelkesedéssel a harcok mezején szolgálják. De míg ezeket ama hitté erősödött reménységgel bocsátjuk el, hogy diadalmas hőökként fognak visszatérni, — egyszerűs mind az itthonmaradottak munkájából is ki akarjuk venni a magunk részét, s dolgozni azokért is, akik a harcmezőn érettünk életüket áldozzák fel. A Sárospataki Széchenyi Szövetség vezetősége tehát csatlakozott a Gazdaszövetség akciójához. Mindenekelőtt a sárospataki akadémia vezető testületéhez, az Akadémiai Székhez tett előterjesztést oly irányban, miszerint mondja ki az Akadémiai Szék, *„hogy azon akadémiai hallgatókat, és pedig úgy theologusokat, mint jogászokat, akik beigazolják, hogy mezőgazdasági munkával foglalkoznak, — az előadások látogatásának kötelezettsége alól az elfoglaltságuk idejére felmenti.“* Az Akad. Szék remélhetőleg el fogja fogadni az előterjesztést, s a Széchenyi Szövetség tagjain mulik most már, hogy ez engedelemmel éljenek.

Az ilyen mostani viszonyok között mindenkinek kell valami hasznosat tudni. Aki csak beteget ápolni, hordágyat cipelni tud, — jó, az legyen vöröskeresztes. Aki ezt sem tud, az legyen polgárőr. De épen azért címeztem a theolo-

gus ifjusághoz soraimat, mert közülök bizonyosan sokan tudnak azt, amire most szükség van, gyakorlati mezőgazdaságot. És mert az ő lelkivilágukhoz a legmegfelelőbbnek a magyar ifjuság háborús kötelességei között ezt találom: munkálkodni a szabad természetben, hol az őszi hervadás-tól a tavaszi újjászületésig, a kelő fűszáltól az őserdők rengetegéig, pacsirta szavától a menny dördüléséig minden az Isten nagyságát és jóságát hirdeti, dicséri . . .

A ref. lelkészek nagy része gyakorlati mezőgazda. Magam olyan papot is ismerek, aki mikor cseléd dolgában megszorult, maga is megfogta az ekeszarvát. Hát aki pap korában tud gazdálkodni, valami keveset theologus korában is bizonyosan tud. És aki ezt a keveset értékesíti, már eleget is tett a kötelességének. De aki most is csak az iskola-padhoz ül, bár egyébre is képes volna, az nem tesz eleget.

Aki akar, ezer módját találhatja annak, hogy gyakorlatilag szolgálja a magyar nemzetgazdaságot. Ha szülőfalujokban nélkülözni lehet az ifjuságot, ami valószínű, mert különben nem jöhettek volna onnan el: a különböző gazdasági egyesületek örömmel fogják a jelentkezőket munkához juttatni, és ebben a Széchenyi Szövetség szívesen nyújt segédkezet. És aki ezt megfogja tenni, az lesz az igazi Széchenyista.

Sajnos az elsőség babérja már nem a miénk. A Német birodalom és az Amerikai Egyesült Államok egyetemi ifjusága már megelőzött. De legalább ne maradjunk el mögöttük.

S ha így mindenképen segítünk magunkon, akkor mindenképen megsegít az Isten!

Ifj. Szabó Sándor.

SEBESŰLTEKKEL A VONATON.

Szeptember elseje volt. Hazafelé mentem az ujhely—miskolci vonalon. Ez egyik legforgalmasabb útja a háborúnak s akkor is éppen jó sok sebesültet szállítottak hazafelé. Patakon túl vagy két állomással, amikor megálltunk, kértem egynéhány sebesült katonát, hogy átszállhatnék a kocsijukba. Beléegyeztek mindjárt s átvittem a táskám, kabátom hozzájuk.

Az egész kupé csak sebesültet hozott, amelyikbe beléptem. Feküdtek, ültek, az ablakokon kihajoltak, széjjel, összevissza. — Úgy, ahogy, bemutatkoztam nekik. Mondtam, hogy pataki diák vagyok s nagyon szeretnék beszélgetni velük mindenről, amit láttak, meg ami történt velük. — A pataki diák névre fölragyogott az arcuk, szívesek lettek egyszerre hozzám, maguk közé ültettek, még a köpönyegjüket is alám hajtogatták volna, ha elfogadom. Közvetlen közel láttam aztán őket, amint odahajoltak hozzám, szívesen, örömmel. Borotválkozatlanok voltak, sápadtak, sárosak, gyűrött ruhájúak. És mindegyiknek a kezén, lábán, valahol kisebb, nagyobb csomós, párnás, fehér sebkötés. De azért némelyiknek még ott volt a csákója mellett az ethervadt virág is, amit idehazulról vitt az elindulásakor. — Megkínáltam cigarettával őket és hát úgy beszélgettünk együtt.

Egy káplár beszélte el legelőször, hogy sebesült meg. Rajvonalban feküdtek valami krumplicsüvön egy domb aljában. Az oroszok fenn voltak a dombon. Erősen állták a mieink helyöket — mondta — bár sokkal kedvezőtlenebb állásuk volt, mint az ellenségnek, kevesebben is voltak. Ők tulajdonképpen csak előcsatározásra küldettek, az ellenség sorainak megzavarása végett. Erős tüzelést adtak állandóan. És nem is törődtek egyébbel, mindennel, ami az embernek csendes pihenőkor eszébe jut: meg is sebesülhet vagy meg is halhat talán. Csak mennél több golyót küldeni, vakon, mint valami gép, csak folyton, folyton az ellenség mozgó pontjait golyóval árasztani el. Mindenki csak a maga fegyverét bírja öntudatában s egyébre másra nem tud gondolni abban a fejevesztett, rendkívüli állapotban. Egy srappnell pattant el a fejük felett egyszerre s egy nagy szilánkja a karjába csapott. Fekvő helyében egész hanyatt vágta a földön, szinte egy félkört írt le a karja s úgy maradt néhány pillanatig kiterjesztett karokkal, hanyatt a földön. Mikor magához tért, az egész „agyusztirungot“ ledobta magáról s futott vissza a rajvonal háta mögött valami védett helyre, ahol bekötözhetné a sebet. Közben míg ment, mindenüvé, mellette, előtte fúródott, porzott, sivített a golyó. Csak Istenre bízta magát, elszántan ment előre, mindig azt forgatva

eszébe, vajjon melyik hol találja el már. És én nem tudom még most sem, mondta, hogy aközül a golyózápör közül hogy tudtam megmenekülni? Nem tudom, mi istencsudája volt az, ezer és ezer golyó közt úgy menni el, hogy egy sem találja el az embert?! Hihetetlen még most is. — Egy magános búzakazalban feküdt le aztán. Megvizsgálta a sebé (a felső karján volt sebesülve); erősen vérezett még akkor is s hogy valahogy el ne vérezzen, a nadrágszíjjával kötötte el erősen s ott feküdt négy óra hosszáig, amikor szanitészek érkeztek hozzá, bekötözték s magukkal vitték. Most megyek haza, mondta, Egerbe, a feleségemhez; nem irtam meg neki, hogy megyek az elindulásomkor, tudom, hogy meg fog ijedni szegény, de tudom, örülni is fog, talán jobban megsirat örömben, mint mikor elbúcsúztam tőle. — Mikor ezt elbeszélte, egy muszka golyót húzott ki mosolyogva a zsebéből és csak annyit mondott: emlékebe viszem, ajándékba az asszonynak, mintha vásárfia volna.

Ez nagyon élénk volt közülök. A legbeszédesebb, talán a legtöbbet tudó is. Egy másik erős, hosszú fü uült mellette, az alig szólt néha a beszédünkre. A jobb karja volt a nyakába kötve, meg a másik kezén is két ujj bebugyolálva. Mindíg fájlalóan elhúzta a száját, az arcát, ha megmozdült. Úgy látszott, súlyosabb sebesült. Én fogtam aztán beszélgetőre. Hogy sebesült meg? Lövés, vágás? Erős sebje van?

Nem ért engem — mondta — se golyó, se kozák lándzsa, még oroszt sem láttam én kérem. Kocsinak voltam beosztva egy muni-ciós kocsihoz. Meneteltünk a tűzvonal felé. Késő este volt, erősen sötét körültünk, amikor egyszer tüzelést kaptunk. Váratlan, hirtelen. Zúrzavar keletkezett egyszerre, a lovak megbokrosodtak, engem is lehajítottak a szekérről s az utánam jövő kocsiknak egyik-másik kereke aztán hol a mellemen, hol a kezemen, karomon ment át. Azt hittem én kérem már, hogy ott maradok. De szerencsére vége lett a kocsisornak; hanem kék-zöld is az én egész testem, kérem. Olyan keréknyomok vannak rajta, hogy az országúton se külömbek. Ezen a balkezemen — felemelte azt a kezét — ki is hasadt két újjam. Dehát nem volna már semmi baj, csak az bánt, hogy muszkát se láttam, nemhogy lőttem volna rájuk.

Vagy tizenketten lehettek ebben a kocsiban. Némelyik figyelt a beszélgetésükre, egy-egy bele is szólt néha. Csak egy-egy szó, csak úgy odavetőleg. Talán azért, mert szűkszavú ember, talán mert nem is tudna többet mondani két-három szónál, mert nincs hozzászokva a beszélgetéshez. — Egy magában ült közülök. Odakuporodott, a lócára egy sarokba. Sáros volt szegény az is, mint a többi, nagy-

borostás az arca, de ennek nem láttam azt a ragyogást a szemében, ami a többiéből kisugárzott. Olyan összehullott volt a ruhája, látszott, hogy nagyon elesett a karja, lába, erőtlen, agyonrafáradt. Odamegyek aztán hozzá, megkínálom cigarettával. Azt elveszi, a bal kezével nyúl utánna, a másikon nagy, gömbölyű, párnás kötés van. A sebért kérdezem tőle. Először rám néz egy pillanatra, aztán nagyon csöndesen mondja: egy ujjam hiányzik egészen. Srapnell szakította el. Nagyon fáj. Egy pár szóval vigasztalom, meggyújtom a cigarettáját s megint visszamegyek a vígabb beszédű kompániához.

Kérdezek még valamit az orosz hadseregről. A híres kozákokról. Az élelmezésről. Ezekkel a kérdésekkel szemben már szűkszávúak. Csak annyit mondanak minderről, hogy a gyalogosok különösen gyávák, hamar megadják magukat, ha látják, hogy rosszabbul a helyzetük. Ők is fogtak el közülök többet.

Amikor ezeket beszélénk, egy csak fölkerelkedik közülök, a nyaka köré kanyarít egy orosz gyalogos köpenyeget. Odanevet hozzánk s valami ilyenfélét mond: Uram, hun lehet mán ebből a muszka?! Lehetett mán annak jobb dóga is, mint most van.

— Vagy két óra hosszáig lehettem együtt velük. Már jó késő délutánra járt az idő, mikor elváltunk. Némelyiktől kézfogással köszöntem; egyik-másik öreg rezervista a sapkáját emelte meg, mintha a kalapjával köszönné. Ahoz volt jobban hozzászokva még, mint a katonás szalutáláshoz . . .

Szigethy Ferenc.

JEGYZETEK.

Ahány sóhajlás elrebben most hazúlról az ajkakra, felétek száll, vitéz magyar fiúk, mind, kik fegyverrel a kezetekben állotok fennt az orosz gránicokon és dörögjenek bár az ágyúk, szóljanak a pus-kák, ropogjanak a gépfegyverek, nem hagyjátok, hogy győzhessen felettetek az rettentő orosz áradat. Minden vidám mosoly, mely el-suhan az arcokon, a ti fegyvereitek fényes eredményeinek örül. — Nincs órája, nincs perce a napnak, mikor az itthon maradottak mil-lióinak gondolata óvólag, biztatólag felétek ne szállna. Ha szélzúgá-sát halljuk, kérjük az egek Urát, óvjon benneteket ereje ellen, ha eső zuhog, kérjük, adjon menedéket, takarjon be karjaival, ha nap heve éget, kérjük ne lankasszon tüze benneteket. És ha harcba száll-tok az anyák és testvérek millióinak imája száll a Mindenhatóhoz életetekért és győzelmetekért. Ami remény, vágy, öröm, bánat, sohaj-tás kél szíveinkben, az mind tiétek van. És ha dús gerezdet lá-tunk érni az arany vörösre sárgult szőlőlevelek közt, nektek szán-juk borát, ha jöttök haza győztesen, diadalittasan. — A betakarított acélos buzát őrlik már a malmokban, hogy süssék belőle a lágy kenyeret, ha hazajöttök fáradtan éhesen a diadal után. Csak most ne lankadjon erőtök, csak most ne tétovázzon karotok csapása és az „Atyuska bús hordái“ véres fejjel takarodnak vissza fagyos or-szágukba és ti jöttök haza győztesen, diadalmasan és milliók ajká-ról száll majd felétek a hála, az öröm, a büszkeség kiáltása.

—*irl*—

Oh! ez a háború nemcsak Európa térképén fog előidézni nagy változásokat, nemcsak a vadvirágos réteket alakítja át temetőkké, hanem az életet, a gondolkozást is egészen meg fogja változtatni. Amikor a békecár, aki indítványozta a békekongresszusokat, immár másodszor viszi háborúba népét és lángbaborítja egész Európát, mikor ez a cár oly dologra adja egy másik uralkodónak becsület szavát, melynek valótlansága napnál fényesebben kiderül, fog-e még állam hinni valaha a cári szó szentségében? Mikor a gentlamenség fogalmául képzelt angol nemzet hitvány kalmárságból harcra úszítja szövetségeseit és maga is a királygyilkosok, becsületszószegők, bar-bársarnokok oldalára áll, megmarad-e az angol korrektségbe vetett hit továbbra is? Mikor az emberiséget, műveltséget hirdető ango-lok és franciák a nemzetközi jog ellenére is a roncsoló, embertelen dum-dum golyókkal lövöldöznek, ki fog hinni ezután álszenteskedő szavaik igazságában? . . . És még ki tudja, mennyi mindenről fel-lebbenti a leplet ez a háború!

—*irl*—

Szívós Mihály

1840—1914.

Mi még csak most kondoleálhatunk. Csak most mondhatjuk el, hogy nekünk, az Ifjuságnak is nagyon fáj a Szívós Mihály halála.

Mi, a mai pataki fiatalság, csak öregségében értük már itten. Nekünk talán egyikönknek sem volt tanárunk ő már. Mi csak úgy emlékezünk vissza rá, amint ősz fejével, hajlott, öreg alakjával minden nap jön az iskolából, vagy megy valahová az utcán. De tisztelettel vettük körül mindig, mert tudtuk róla, hogy becsületességben és nagy munkásságban ért el az öregségig.

Munkás volt mind-egész életében. Fáradhatatlan, aki csak használni szeretett a körülte levőknek. 1866 óta tartozott szorosabban a Főiskola életéhez. Mint gimnáziumi tanár hivatott meg akkor s ebben az állásban maradt 1902-ig. És ez a nagyon hosszú idő az, ami a Szívós Mihály élete tulajdonképpen. Osztogatni a maga lelke kincsét esztendőről-esztendőre; kis, gyámoltalan lelkeket vezetgetni, édesgetni a tudománynak; mindennap és minden esztendőben együtt lenni velük, a tanítványaival, az életre elkészíteni mindet: ez volt az ő egész élete. Sok ajándékkal járt ő köztünk, sok fáradozással: legyünk hálásak neki az emlékezéssel.

1902-től, mint nyugdíjas tanár, a főiskola ellenőri állását töltötte be. Itt is derekasan állta meg a helyét, mind jobban öregedő ember letére mindig munkásan.

A város több társadalmi intézményének volt közben vezető embere, résztvevője. Mindenütt munkát keresett magának és minden hivatást nagyon szépen betöltött.

Mult hónap 6 án halt meg. Családját, szeretteit, az embereket nyugodtan hagyhatta itt: sokat fáradt értük, egészen a lelke kialakásáig.

Mi még csak most állunk a sírja köré és békességet, megnyugvást kívánunk az ötöt síratóknak. Békességet, megnyugvást öneki az Úrban.

Kérészy István

1835—1914.

Két nappal a Szívos Mihály halála után, augusztus 8-án, meghalt Kérészy István. Az életük nagyon közel volt egymáshoz mindig s meghalni is majdnem egyszerre láttuk őket.

Nagyon közel rendelte egymáshoz ezt a két embert a végzet és olyan nagyon egyforma életet is éltek.

Kérészy István valamivel hamarabb kezdte az életét is, a tanárkodását is. 1862-ben került a Főiskolához, mint gimnáziumi tanár. De aki már akkor nagy képzettséggel és gazdag tapasztalatokkal volt felkészülve. Az 1861—62 iskolai évben Zürichben és Párisban járt több egyetemen. Párisban megismerkedett Szemere Bertalannal, akinek a révén eljutott Londonba, majd onnan Belgiumon, Hollandián keresztül utazva Berlinbe ment, ahol huzamosabb ideig is tartózkodott. Megfordult a halléi, jénai, göttingai egyetemeken s utazása végén meglátogatta Lipschét.

Ennyi sok ismeret és világtapasztalat után a sárospataki főiskolába jött haza, hogy gondos aprólékos tanári munkásságban osztogassa szét tudós lelke minden szépségét, bölcsességét. És itt maradt mindvégig: az övéi között. Szeretettel, odaadó munkássággal vigyázva a rábizottak fejlődő lelkére, életére. Harminchét esztendeig maradt gimnáziumi tanára a sárospataki főiskolának. 1899-ben nyugalmába vonult.

Több éven keresztül gondnoka volt a pataki egyháznak, ott is, mint hív, munkás keresztyén buzgólkodván.

Az ő élete nagyon szép élet volt: csöndes folyású, de örökös munkában elmúló.

Ő híven elvégezte, amire küldetett.

Legyen a pihenése csendes. Fennkölt szellemét őrizze meg az emlékezés.

Sz. F.

Ifjabb Szapáry István gróf

1887—1914.

A kiszámíthatatlan és feltartóztatatlan végzet úgy hozta magával, hogy főiskolánk ifjúsága részéről a háború első áldozata ifjabb Szapáry István gróf, joghallgató legyen. Önként jelentkezett a háború kitörésekor katonának, hogy a maga erejével is növelje a hazáért küzdők roppant seregét. Mint az automobil-osztályhoz beosztott önkéntes indult el a déli harctérre, hogy teljesítse magára vállalt hazafias kötelességét. S ami még keserűvé teszi a végzet megmásíthatatlan csapását, az, hogy még csak nem is juthatott el a harctérre, nem is vehetett részt hősies küzdelmekben, hogy ágyuk dörgése, puskák ropogása és a diadal mámoros örömkialtásai között onthassa véré, ha már úgy határozott, hanem végzetes szerencsétlenség, automobil katasztrófa áldozata lett. Egy ifju étellel, egy dús reményekkel induló nemes étellel kevesebb. És mégis szemünkben a könny mintha vibrálna, a fájdalom mintha enyhülne a büszkeség miatt. Egy férfi, aki tudta és teljesítette kötelességét. Aki gazdag lehetőségekkel teljes életét önként áldozta hazájáért. Fent az orosz határon és lenn délen már százan és százan estek el a névtelen hősök, akiknek emlékét hálával és dicsőséggel jegyzi fel a történelem az utókor számára, jegyezzük ezekhez az ifj. Szapáry István gróf nevét is. — Az ő halála csupa férfiaság. Fájdalom és büszkeség azoknak, akik szerették. Fájdalom és büszkeség nekünk, akik tisztelettel őrizzük emlékezetét.

Felhívás az Ifjúsághoz.

Kedves Barátaim, a mai nehéz idők mindenkitől követelnek valamit. Tudjátok, hogy ennek az országnak jó része fegyverben áll. Jó része a sebesültek körül teljesít fáradhatatlan szolgálatot, vagy adományaival áldozik a haza oltárán. Mindenki a körülményeihez, az életéhez képest. Mindenki egész erejével benne van a nagy munkában, amely a haza megmentése most. Nagy dologban van ébren ez a küzködő Magyarország és nem szabad a dologtalanok közt lenni senkinek.

Nekünk, pataki diákoknak olyan nevünk van s a mi hazafiságunkat mindenki olyanak ismeri, hogy föltétlen várnak tőlünk valamit a mai nehéz napok idején.

Valami forma kell tehát csak a mi hazafiságunknak. A békés diák-életünkből kell valamit feláldozni, amivel a hazánknak adhatunk valamit!

Ne keressük soká. Találjuuk rá mindjárt. Egy legációnk pénzét adjuk a haza oltárára. Olyan formában, hogy karácsonykor ne menjünk legációba.

Nem tudjuk, hogy meddig tartanak ezek a napok. Lehet a közel jövőben lezajlik minden, lehet a következő esztendőbe is átnyúlik. De a mi adakozásunk mindentéleképpen megállja a helyét. Mert ha karácsonyra is csendes lenne már minden, akkor sem nagyon illenék hozzánk azokban a legációs falukban olyan családoknál requirálni, amelyeknek a kenyérkeresője elesett, vagy csak megsebesült is! Ha pedig a harcok akkor is tartanak még, a hadba vonúltak családjaitól csak nem fogadhatunk el pénzbeli adományokat?!

Tudom, hogy mindnyájan megfogjuk érezni, ha a kezünkből kiesik ez a — hiába, elvitázhatatlan, — pénzkereseti forrás. De ez csak nemesíti az eszménket és a büszkeségünket növeli.

És ezzel kapcsolatban még egyet. Ha legatioba nem megyünk, természetesen az illető lelkészeknek sem segíthetünk. Erre is találjunk azonban meg-

oldást. Mindenki saját lakhelyén hirdesse az Ur-
igéjét a karácsonyi ünnepek alatt. Ha az más val-
lású lenne, legközelebbi, vagy valami ismerős egy-
házban.

Ezt adjuk hát a haza oltárára, kedves barátaim.
Hogy ott érezzük magunkat azok között, akik egész
lelkükkel magyarok, hogy egy sorban legyünk azok-
kal, akik megmenteni akarják a hazát!

Szigethy Ferenc.

HIREK.

Az új év kezdetével kérjük eddigi volt előfizetőinket előfizetéseik megújítására. — Mi törekedni fogunk, hogy lapunk tartalma a mai viszonyokhoz alkalmazott, abba beleillő legyen, hogy a közönségünk megláthassa a háborus idők alatti viselkedésünket.

Akadémiai hallgatók figyelmébe! Az előadások okt. 5-én kezdődnek. Beiratkozni egészen okt. 5-ig lehet minden napon. A leckekönyvek aláíratásának ideje okt. 1-3.

Kápláni vizsgára jelentkeztek tizenhatan. A vizsgálaton jelesen képesítettett kettő. Javító vizsgára utasítottott négy. A két jelesen végzett segédlelkész: *Ladányi Mihály*, ezidei főiskolai szénior és *Kőrössy István*. Lelkészi vizsgát tettek heten, akik közül *Izsák Imre* képesítettett jelesen. Különbözeti vizsgát tett *Haraszty Károly*.

Vöröskereszt a sárospataki theologusoknak is egy része már. Idehaza a Kollégiumban. A *küldöttségi szállás* ugyanis kórháznak van berendezve és ott teljesítünk szolgálatot. Közülünk mindennap sorban, egymásután kettő van szolgálatban. — Az itt levő sebesülteket olvasmányokkal is elláttuk. A könyvtárunkból osztottunk ki nekik könyveket. Minden lehető megteszünk mi is,

hogy „a mi katonáink“ jól érezték magukat közöttünk.

Nehányan, a Főiskola növendékei, akik a sárospataki vöröskeresztnél vagyunk alkalmazásban, naponként, fölváltva megyünk el egyes, sorrend szerint kijelölt családokhoz, hogy adományokat kérjünk a vöröskereszt számára. Az adomány abból áll, hogy az itt fekvő sebesültjeinknek az ételmeztését vállalják el egyes családok. Egy katona ételmeztését egy napra egy család. Ezt meg is válthatják egy korona fejében, amely egy koronáért aztán a tápintézetből kap egy katona egy napi ételmezt. Ez az adományozás sorban megy utcák szerint, hogy mindenki egy formán részt vegyen a sebesültek ellátásában.

Haraszty Károly atyánkfiát, aki lelkeszi-különbözeti vizsgát tett Főiskolánkban, szeretetteljes ünnepségben részesítette a sárospataki református egyház. Szept. 14 én a vasárnap délelőtti istentisztelet alkalmával a szokott éneklés után nagytiszteletű Bálint Dezső esperes úr az egyház tagjává fogadta és az Ur igéjének kihirdetésére bocsátotta ki. — Majd maga az ifjú lelkipásztor predikált, teljes szívvel-lélekkel átérzve hivatása nagyságát. Magával ragadott a lelke ereje és a szónoklasi képessége mindenkít, szép katedrai munkálkodása általános elégedettséget váltott ki. — Üdvözljük mi is az ifjú lelkipásztort s Isten áldását kérjük a papi életére.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Kiss Pál IV. é. hh.

A főiskolai könyvkereskedésben bárhol megjelent könyvek eredeti bolti árban kaphatók.

Nagy raktár: Jogi, theologiai, szépirodalmi, imakönyvekből és ifjúsági iratokból. Írószerek, levélpapírok, hegedű-kellékek, festészeti és fényképészeti cikkek jutányos áron kaphatók. — Vidéki megrendeléseket azonnal elintézzük, 20 koronán felüli megrendelést bérmentve küldünk.

Főiskolai könyvkereskedés és könyv-
kötészetűi kezelőség. Sárospatak.

Nagy választék képeslapokban, hetenkint újdonság!
Bel- és külföldi újságok, folyóiratok előfizetési irodája!

LILI: Béla, csak akkor fog tet-
szeni nekem, csak akkor le-
szek szerelmes magába, ha
Miglécz-cipőt visel!

A modern kor igényeinek min-
den tekintetben megfelelő mun-
kám kivívták ugy Sárospatak,
mint megyénk közönségének
teljes elismerését, pártfogását.
A tisztességes verseny eszkö-
zeinek felhasználásával, az ele-
gancia és izlés feltételeinek ki-
elégítésével

sikerült hatalmas vevőkört alkotni.

A tavaszi szezon kezdetén fel-
hívom a közönség b. figyelmét
a dr. Kapitány Andor-féle öme-
letes házban (Rákóczi-ut) lévő

divatcipő-üzletemre !

Az igen tisztelt közönség b.
pártfogását továbbra is kérve,
vagyok kitünő tisztelettel

Miglécz János Sárospatak.

Müller Ármin sárospataki divatáru kereskedő

ajánlja dús választékú férfi-kalap és finom
fehérneműit. **A tanuló-ifjúságnak
kedvezményes olcsó árak; ün-
neputáni s részletfizetésre is.**

Legrégibb

és leghirnevesebb vendéglő Sárospatakon a

Feldmesser Herman

a mai modern igényeket teljesen kielégítő

vendéglője!

Izléses vendéghelyiség, kitűnő magyar konyha, jó bor, valódi kőbányai sőr, kényelmes szállodai szobák. — Az ifjúság részére izletes villasreggeli ::

kedvezményes áron

A legpontosabb, legelőkényebb kiszolgálás.

Alapított 1890. Alapított 1890.

Spitz Antal

órák és ékszerész Sárospatak.

Ajánlja dus raktárát mindennemű ékszerek, nászajándékok és elsőrendű zsebórák beszerzésére. — A neimes tanuló-ifjúságnak, lelkesítő uraknak árfelemelés nélkül előnyös részletfizetésre is.

Vidékre a legnagyobb készséggel választékot küldök. Javítások a legpontosabban eszközöltetnek. Kitűnő villany-elemünk van!!

„HUNGARIA“

mosó s vegytisztító intézet S.-Patakon.

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Rákóczi-utcán a mai kornak teljesen megfelelő

vegytisztító intézetet

létesítettem. Elvállalok minden e szakba vágó munkát, u. m. férfi- és női ruhák, keztyűk, függönyök, szalagok, csipkék, nyakkendők és fehérneműek tisztítását. Kelme és ruhafestést minden színre elvállalok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Neumann Mór mosó és vegytisztítóintézete.
Gallérok 7 nap alatt készülnek. Szörmetisztítás.

A

„Központ“

vendéglőben

minden, ami jó, kapható. Kőbányai sörök, izletes ételek, különféle villásreggelik, kitűnő zaclik, jó borok. Ézenkívül elvállal bankettek rendezését, bálokban ételek és italok szolgáltatását s jó, tiszta kiszolgálásról gondoskodik

Klein Ábrahám,

a „Központ“ tulajdonosa.

Modern Könyvtár

Kapható: Fischer
Lajos könyv-
kereskedésében.

Legújabbban megje-
lent kötetei:

Dr. Décsi Imre:

**A nagyságos asz-
szony idegei** (80 f.)

Radó Emánuel:

Pesti séták (60 fill.)

Triston Bernard:

Az apacs (60 fillér.)

Keller Gottfried:

Hét legenda (40 fill.)

Méray-Horváth Károly:

Ritta messéi (40 f.)

Harstein Lajos

cukrász ajánlja a legfinomabb
teasütemények kilóját 5 K-ért.

Süteményei, tortái elsőrendűek.

Vidéki megrendelések, el-
jegyzési és menyegzői torták
jutányos áron készülnek.

Szines Levélpapírok

izléses kivitelben
és olcsó áron
kapható

Eperjessy J. utóda

FISCHER LAJOS
könyvkereskedésében.

Burger Lajos

uri szabó, hazai és
angol szövet raktár.

Készít mérték szerint zakko öltönyt 40 K és feljebb, zsaket öltönyt 70 K és feljebb, továbbá mindenféle öltönyöket a legjutányosabb áron. Ref. papi palástokat selyemből 110 K. Selyemből bársony előrésszel 120 kor. jóállás mellett. Tanulóknak és akadémiai hallgatóknak kedvezményes fizetési feltételeket adok.

Kovald Péter és Fia országos hírvégytisztító gyáranak egyedüli képviselője Sárospatakon

„AMERIKA“-szálloda

és vendéglő Sárospatakon, a vasut mellett. Olcsó, kényelmes, tiszta szobák. A vendéglőben kiváló jó magyar konyha, elsőrendű hegyaljai tiszta borok.

Tulajdonos Ornstein Ignác Sárospatakon.

Legolcsóbb cipő beszerzési forrás Stecher Márkus cipőüzletében Sárospatakon!

Mindenmely férfi-, női-, fiú-, leány és gyermekcipők dúsz választékban. Amerikai, angol és francia cipőkülönlegességek legjutányosabb áron. Cipősámfák is kaphatók. — Tanulóitjusságnak kedvező fizetési feltételek mellett!